

AVIZ

referitor la proiectul de LEGE pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, precum și pentru stabilirea unor măsuri tranzitorii

Analizând proiectul de LEGE pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, precum și pentru stabilirea unor măsuri tranzitorii, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 625 din 22.12.2022 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D1507/22.12.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru stabilirea unor măsuri tranzitorii.

2. Prin obiectul de reglementare, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că prezentul proiect reprezintă forma îmbunătățită a proiectului de *Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice*, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 619 din 19.12.2022, pentru care Consiliul Legislativ a emis avizul favorabil cu observații și propuneri nr. 1426/19.12.2022.

În continuare, reiterăm observațiile și propunerile nepreluate din avizul referit *supra*.

5. Ca **observație generală**, se remarcă amploarea și consistența intervențiilor legislative propuse. Astfel, dacă ultimul articol al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 este **art. 65**, prin prezentul proiect se aduc un număr de **73** de intervenții legislative. Acestea privesc cea mai mare parte a articolelor existente, pentru care fie sunt propuse forme diferite, fie se abrogă anumite dispoziții.

De asemenea, se introduc numeroase norme noi, inclusiv capitole noi, cum este cazul situației de la **pct. 7 al art. I**, prin care se introduce **Capitolul I¹**, care urmează a fi alcătuit din **9** articole noi, prin care urmează a se înființa Agenția pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice, stabilindu-se și normele privind organizarea și funcționarea sa.

Ca urmare, semnalăm că prin consistența intervențiilor, dar mai ales a **soluțiilor propuse** prin prezentul proiect, **se afectează atât concepția generală**, cât și **caracterul unitar** al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011, devenind aplicabile prevederile art. 61 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora în astfel de situații „*actul se înlocuiește cu o nouă reglementare, urmând să fie în întregime abrogat*”.

Apreciem că o asemenea soluție este adecvată și prin prisma faptului că, până în prezent, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 a fost modificată succesiv, inclusiv prin ordonanțe de urgență ale Guvernului, dintre care Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 73/2018, care nu este încă aprobată de Parlament, neîndeplinindu-se astfel condițiile legale pentru o eventuală republicare a actului de bază.

6. Precizăm că, pentru respectarea prevederilor art. 36 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie”*.

Subliniem că majoritatea prevederilor prezentului proiect de lege sunt redactate într-o manieră **deficitară**, fiind **neclare** și putând genera dificultăți în aplicare sau chiar imposibilitatea aplicării normelor.

7. La **art. I, pct. 1**, la textul **art. 1 alin. (1)**, pentru utilizarea unei terminologii unitare în cuprinsul proiectului de act normativ, sintagma „guvernanța întreprinderilor publice” va fi redactată, astfel: „guvernanța **corporativă** a întreprinderilor publice”.

De asemenea, menționăm că la **alin. (2)**, inițiatorul stabilește că proiectul de lege nu se va aplica unor categorii de întreprinderi publice, enumerate la **lit. a) și b)**, în timp ce la **alin. (3)** se prevede că aceleași întreprinderi vor aplica dispozițiile *„referitoare la obligațiile de publicare a indicatorilor de performanță, raportare și transparență, în măsura în care nu contravin legii speciale”*.

Subliniem că, în situația în care inițiatorul vizează instituirea unei excepții de la prevederile **alin. (2)**, **alin. (3)** trebuie reformulat, urmând a debuta cu expresia „**Prin excepție de la dispozițiile alin. (2)**”, iar normele ce urmează a fi aplicate de către aceste întreprinderi vor fi identificate prin numărul articolului în care sunt incluse.

8. La **art. I**, la enunțul **art. 2 pct. 6**, termenul „nominalizare”, care nu este specific domeniului, trebuie să fie înlocuit cu substantivul „**numire**”.

Observația se aplică, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare din proiect.

La textul preconizat pentru **art. 2 pct. 7**, cu privire la sintagma „*art. 70 și urm. din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare*”, precizăm că aceasta nu conferă textului precizie, fiind necesară reformularea normei și precizarea tuturor articolelor din cuprinsul actului normativ la care se face trimitere.

Observația este valabilă pentru toate cazurile similare din proiect.

La textul prevăzut pentru **art. 2 pct. 24**, având în vedere că la **pct. 6 al art. 2** s-a stabilit că Agenția pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice va fi denumită în continuare AMEPIP, propunem eliminarea acestuia.

La norma propusă pentru **art. 2 pct. 21**, pentru precizia și claritatea acesteia, sugerăm să se menționeze elementele de structură din cadrul Codului civil și ale Legii nr. 31/1990 avute în vedere, trimiterea la întreaga reglementare a acestora fiind mult prea generală.

Reiterăm această observație pentru toate situațiile, atunci când se face referire la întregul act normativ, în loc să fie specificate elementele de structură avute în vedere.

La **art. 2 pct. 27**, pentru rațiuni normative, propunem eliminarea sintagmei „*din prezenta ordonanță de urgență*”.

La **art. 2 pct. 28**, cu privire la sintagma „selectată de către AMEPIP sau de către autoritatea publică tutelară, după caz, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice”, semnalăm că aceasta nu este suficient de clară, fiind necesară revederea și reformularea dispoziției.

Totodată, pentru rațiuni normative, în locul liniuțelor care marchează enumerări, se vor scrie litere mici ale alfabetului.

9. La **art. I**, la textul **pct. 3**, la norma propusă pentru **art. 2² alin. (5)**, la marcarea enumerărilor, literele alfabetului vor fi urmate de o paranteză în locul punctului.

Reiterăm această observație pentru toate situațiile similare din proiect.

10. La **art. I**, la **pct. 4**, la enunțul **art. 3 alin. (1) lit. a)**, precizăm că expresia „*în legislația secundară*” este generală, impunându-se revederea și reformularea acesteia, astfel încât să se specifice care sunt acele acte normative avute în vedere.

Reținem această observație pentru toate situațiile similare din proiect.

Pentru o exprimare adecvată în context, propunem reformularea **art. 3 alin. (1) lit. c)**, astfel:

„c) organizarea procedurii de selecție, selectarea și **numirea** candidaților pentru funcțiile de administrator al întreprinderii publice și transmiterea documentației relevante către AMEPIP în termenele stabilite;”.

11. La art. I, la pct. 6, la textul art. 4 lit. h), pentru rigoare normativă, se va avea în vedere includerea articolului sau articolelor vizate din cuprinsul actului normativ la care se face trimitere.

12. La art. I, pct. 7, la norma propusă pentru art. 4² alin. (10) lit. e), cu referire la sintagma „*pentru săvârșirea uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 4 lit. g) și h)*”, precizăm că la lit. h) nu sunt prevăzute infracțiuni, impunându-se revederea trimiterii. Reiterăm această observație pentru toate situațiile similare din proiect.

Totodată, la alin. (10) lit. e), cu privire la faptul că revocarea se dispune „*pentru încălcarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență*”, semnalăm că norma nu este previzibilă și trebuie reformulată, astfel încât să fie indicate în mod expres situațiile avute în vedere.

La art. 4² alin. (11), trimiterea la art. 4 lit. h) trebuie reanalizată, întrucât respectiva normă nu stabilește infracțiuni, ci face trimitere generică la dispozițiile Legii nr. 31/1990.

La art. 4⁴ alin. (2), pentru o redactare în acord cu normele de tehnică legislativă, recomandăm să se indice de la care articole din Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, se derogă.

13. La art. I, la pct. 8, la textul propus pentru art. 5 alin. (9), pentru rigoare în redactare, sintagma „2 zile” se va înlocui cu expresia „două zile”.

La pct. 12, pentru respectarea unității redacționale, **partea dispozitivă** se va reda, astfel:

„12. La articolul 8, după alineatul (4) se introduc două **noi** alineate, alin. (4¹) și (4²), cu următorul cuprins:”.

Observația privind redactarea sintagmei „alineate noi” sub forma „**noi alineate**” este valabilă pentru toate situațiile similare, inclusiv atunci când se introduc noi articole.

14. La art. I, la enunțul art. 8 alin. (4²) **teza a doua**, menționăm că sintagma „criteriile de referință din sectorul privat” este prea generală, aceste criterii fiind definite de fiecare companie privată în parte, ținând cont de bune practici, domeniu, funcție, mod de organizare a afacerii etc. În concluzie, este necesară revederea și reformularea normei.

15. La art. I, la pct. 16, la enunțul art. 13 alin. (3), pentru o exprimare proprie stilului normativ, este necesară reformularea **tezei a doua**, astfel: „Indicatorii de performanță aprobați de către autoritatea publică tutelară se comunică AMEPIP în termen de **15 zile**, în vederea verificării lor prin raportare la decizia AMEPIP de aprobare a nivelului minim al indicatorilor-cheie de performanță”.

16. La art. I, la pct. 19, la textul art. 18 alin. (6), menționăm că la art. 4⁶ se prevede că *„metodologia de stabilire a indicatorilor de performanță financiari și nefinanciari și a componentei variabile a remunerației membrilor consiliului de administrație/supraveghere/director/directorat ai întreprinderilor publice se aprobă de Guvern, prin hotărâre, la propunerea AMEPIP”*, iar nu „cadrul unitar al criteriilor de selecție”.

Se impune, prin urmare, revederea și reformularea corespunzătoare a normei.

17. La art. I, la pct. 27 - 32, având în vedere că prin soluțiile propuse, în fapt, se modifică substanțial art. 29, este necesară modificarea integrală a acestuia.

Ca urmare, partea **dispozitivă** se va redacta, astfel:

„29. Articolul 29 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

În continuare, se va reda textul integral al art. 29, incluzându-se toate modificările și completările preconizate, fără a se folosi indici cifrici în marcarea alineatelor și cu reconsiderarea normelor de trimitere.

Prin urmare, punctele subsecvente se vor renumera.

Reținem observația și pentru situația similară de la pct. 34 -37, cu privire la art. 30, care se modifică integral.

18. La art. I, la actualul pct. 28, referitor la textul propus pentru alin. (8¹) al art. 29 **teza a doua**, semnalăm că textul este neclar și, prin urmare, lipsit de predictibilitate, astfel că este necesară reformularea acestuia, în funcție de intenția de reglementare.

19. La art. I, la actualul pct. 29, la enunțul alin. (9¹) al art. 29, semnalăm că expresia *„comisia sau în caz de divergență între membrii ei, orice membru al comisiei de selecție și nominalizare notifică AMEPIP”* nu este suficient de clară, fiind necesară revederea și reformularea acesteia.

20. La art. I, la actualul pct. 33, precizăm că norma propusă pentru art. 29¹ alin. (4) reprezintă o reglementare paralelă în raport cu dispozițiile art. 59¹ alin. (1¹) și (2), întrucât aceeași faptă este stabilită

de două ori drept contravenție. Este necesară, prin urmare, reformularea alin. (4) al art. 29¹, în sensul stabilirii cu claritate a obligațiilor care incumbă categoriilor de persoane vizate de text.

21. La art. I, la actualul pct. 43, referitor la enunțul propus pentru art. 34 alin. (2)¹ prima teză, recomandăm revederea și reformularea expresiei „*alte măsuri luate de conducerea executivă*”, întrucât aceasta nu este precisă.

Semnalăm că **teza a doua** este formulată impropriu stilului normativ, fiind necesară eliminarea sintagmei din debut „De asemenea”.

22. La art. I, la actualul pct. 44, la textul preconizat pentru art. 34 alin. (4)¹, prin utilizarea expresiei cu caracter general „*în conformitate cu prevederile legale*”, textul este lipsit de precizie și de predictibilitate, fiind necesară menționarea în mod expres a dispozițiilor legale incidente.

23. La art. I, la actualul pct. 67, la textul art. 57 alin. (1)¹, pentru rigoarea redactării, propunem revederea sintagmei „în conformitate cu alineatul (1)”.

24. La art. I, la actualul pct. 71, la enunțul art. 59¹ alin. (1), întrucât art. 29 alin. (9) nu stabilește o obligație în sarcina autorității publice tutelare, trimiterea la această normă trebuie eliminată din textul propus pentru art. 59¹ alin. (1).

25. La art. I, la actualul pct. 71, în ceea ce privește art. 59¹ alin. (4), semnalăm că, pentru asigurarea unei reglementări complete, este necesar ca articolul să fie completat cu un alineat, introdus după alin. (2), care să prevadă în mod expres posibilitatea agentului constatatator de a stabili măsuri de remediere a situației.

26. La art. I, la actualul pct. 72, **partea dispozitivă** se va reda astfel:

„.... După Capitolul V se introduce un nou capitol, Cap. V¹, alcătuit din art. 59²-59⁴, cu următorul cuprins:”.

27. La art. I, la actualul pct. 73, pentru rigoarea redactării, **partea dispozitivă** va fi reformulată, astfel:

„Articolele 60 – 63, 64 alin. (4), 64³ și 64⁴ se abrogă”.

28. La art. II alin. (1), având în vedere că este un articol de sine-stătător, este necesară menționarea titlului Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011.

La **alin. (3)**, pentru rațiuni normative, recomandăm detalierea sintagmei „acționarul-stat”, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

La **alin. (5)**, pentru aceleași considerente, expresia „până la maximum 6 luni” se va înlocui cu sintagma „până la **6 luni**”.

Reținem observația pentru toate situațiile similare.

29. La art. IV alin. (1), în locul sintagmei „În termen de cel mult 3 ani” se va scrie expresia „**În termen de 3 ani**”, mai adecvată în context.

Semnalăm că norma de la **alin. (2)**, respectiv „*De la data intrării în vigoare a prezentei legi nu se mai înființează noi regii autonome care desfășoară în principal activități economice.*” este formulată impropriu stilului normativ, fiind necesară revederea și reformularea corespunzătoare a acesteia.

30. La art. V alin. (1), sintagma „de la intrarea în vigoare a prevederilor prezentei legi” se va reda sub forma „de la **data intrării în vigoare a prezentei legi**”.

31. La art. VII, redactarea „se aprobă de Guvern, prin hotărâre” se va reda sub forma „se aprobă **prin hotărâre a Guvernului**”.

32. La art. IX alin. (1), prin care se dispune abrogarea art. 64¹- 64³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 la data intrării în vigoare a unor norme metodologice, semnalăm că abrogarea art. 64³ mai este dispusă prin norma de la art. I pct. 73.

Totodată, la **art. II alin. (5)** nu se regăsesc dispoziții privitoare la emiterea de norme metodologic. Astfel, pentru claritatea normei și a evitării paralelismului în reglementare, considerăm necesară revederea dispozițiilor art. IX alin. (1).

De asemenea, dispoziția de republicare de la **alin. (2)** trebuie să constituie un **articol distinct**, marcat corespunzător, în cadrul căruia sintagma „inclusiv cu modificările și completările aduse prin prezenta lege” să fie redată sub forma „**precum și cu cele aduse prin prezenta lege**”.

PREȘEDINTE
Florin URDACHE

București
Nr. 1447/22.12.2022